

EBA/GL/2026/02

2026. február 13.

Iránymutatások

az 575/2013/EU rendelet 123. cikke (1) bekezdése szerinti arányos lakossággal szembeni kitettségekre vonatkozó diverzifikációs módszerekről

1. Megfelelési és adatszolgáltatási kötelezettségek

Az iránymutatások jogállása

1. Ez a dokumentum az 1093/2010/EU rendelet¹ 16. cikke szerint kiadott iránymutatásokat tartalmaz. Az 1093/2010/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint a hatáskörrel rendelkező hatóságok és pénzügyi intézmények minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak.
2. Az iránymutatások rögzítik az Európai Bankhatóság (a továbbiakban: EBH) álláspontját azzal kapcsolatban, hogy mi a megfelelő felügyeleti gyakorlat a Pénzügyi Felügyelet Európai Rendszerében, és miként kell alkalmazni az uniós jogot egy adott területen belül. Az 1093/2010/EU rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, az iránymutatások hatálya alá tartozó illetékes hatóságok azzal tesznek eleget az iránymutatásoknak, hogy megfelelően beépítik azokat saját felügyeleti gyakorlatukba (például saját jogi keretrendszerük vagy felügyeleti folyamataik módosításával), beleértve azokat az eseteket is, amikor az iránymutatások elsősorban intézményekre vonatkoznak.

Adatszolgáltatási követelmények

3. Az 1093/2010/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdése értelmében a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak 19.05.2026-ig értesíteniük kell az EBH-t arról, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánnak-e felelni ezen iránymutatásoknak, és ha nem felelnek meg vagy nem kívánnak megfelelni, tájékoztatniuk kell az EBH-t a meg nem felelés indokairól. Amennyiben a fenti határidőig ilyen értesítés nem érkezik, az EBH úgy tekinti, hogy az illetékes hatóság nem felel meg az iránymutatásoknak. Az értesítéseket „EBA/GL/2026/02” hivatkozással az EBH honlapján elérhető formanyomtatványon kell megküldeni. Az értesítést olyan személyek nyújthatják be, akik megfelelő felhatalmazással rendelkeznek arra, hogy illetékes hatóságuk nevében nyilatkozzanak a megfelelésről. A megfelelés állapotának változásait szintén be kell jelenteni az EBH részére.
4. Az értesítéseket a 16. cikk (3) bekezdésével összhangban közzéteszik az EBH honlapján.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331, 2010.12.15., 12. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

2. Tárgy, alkalmazási kör és fogalommeghatározások

Tárgy

5. Az (EU) 2024/1623 rendelettel (CRR) módosított 575/2013/EU rendelet 123. cikkének (1) bekezdésével összhangban ezek az iránymutatások meghatározzák azokat az arányos diverzifikációs módszereket, amelyek alapján a kitettséget az 575/2013/EU rendelet 123. cikke (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott jelentős számú hasonló kitettség egyikének kell tekinteni.

Hatály

6. Az illetékes hatóságoknak ezeket az iránymutatásokat az 575/2013/EU rendelet 123. cikke (1) bekezdésének alkalmazási körével összhangban kell alkalmazniuk.

Címzettek

7. Az iránymutatások címzettjei az 1093/2010/EU rendelet 4. cikke (2) bekezdésének i–iv. pontjában meghatározott, illetékes hatóságok és az 1093/2010/EU rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében meghatározott pénzügyi intézmények.

Fogalommeghatározások

8. Eltérő rendelkezés hiányában az 575/2013/EU rendeletben használt és meghatározott fogalmak a jelen iránymutatásokban ugyanazzal a jelentéssel bírnak. Ezeken túlmenően a következő fogalommeghatározások alkalmazandók:

Értékpapírosított kitettség

Az értékpapírosítás alapjául szolgáló bármely kitettség, amelyre vonatkozóan az ebben az értékpapírosításban lévő pozícióból eredő kitettségekhez az 575/2013/EU rendelet harmadik része II. címének 5. fejezete szerinti kockázati súlyozást rendelnek.

Elfogadható lakossággal szembeni kitettség

Az 575/2013/EU rendelet 123. cikke (1) bekezdésének a), b) és d) pontjában meghatározott követelményeket teljesítő kitettségek.

Nem értékpapírosított kitettség

Az 575/2013/EU rendelet harmadik része II. címének 2. fejezete alapján kockázattal súlyozott bármely kitettség. Az egyértelműség kedvéért ez magában foglalja azokat a kitettségeket is, amelyek

*olyan értékpapírosított portfólió részét képezik, amelyben nem
történt jelentős kockázatátruházás.*

3. Végrehajtás

Az alkalmazás időpontja

9. Ezek az iránymutatások 19.05.2026 napjától alkalmazandók

4. Arányos lakossággal szembeni kitettségekre vonatkozó diverzifikációs módszerek

10. Az 575/2013/EU rendelet 123. cikke (1) bekezdése c) pontjának alkalmazásában a kitettséget úgy kell tekinteni, mint amely a hasonló jellemzőkkel rendelkező kitettségek jelentős számának egyikét képviseli, így az ilyen kitettséghez kapcsolódó kockázatok jelentősen csökkenniük, amennyiben az a 11. bekezdéssel összhangban kellően diverzifikált portfólióhoz tartozik.
11. A portfólió akkor tekinthető kellően diverzifikáltnak, ha a nagy elfogadható, lakossággal szembeni kitettségek kitettségértékeinek az intézmény összes elfogadható lakossággal szembeni kitettsége értékének összegéhez viszonyított aránya a 12 bekezdésben meghatározottak szerint nem haladja meg a 10%-ot.
12. Az elfogadható lakossággal szembeni kitettség akkor minősül nagy, elfogadható lakossággal szembeni kitettségnek, ha kitettségértékének az intézmény összes elfogadható lakossággal szembeni kitettsége kitettségértékeinek összegéhez viszonyított aránya meghaladja a 0,2%-os küszöbértéket. A nagy, elfogadható lakossággal szembeni kitettségek azonosítása céljából az intézménynek az ügyfél vagy a kapcsolatban álló ügyfelek csoportja felé fennálló elfogadható lakossággal szembeni kitettségeket – az esettől függően – egyetlen kitettségként kell kezelnie, összeadva azok kitettségértékeit.
13. Az intézménynek először értékelnie kell, hogy az intézmény összes elfogadható lakossággal szembeni kitettségéből álló portfóliója megfelel-e a 11. bekezdésben meghatározott feltételnek.
14. Amennyiben az intézmény összes elfogadható, lakossággal szembeni kitettségéből álló portfóliója nem felel meg a 11. bekezdésben meghatározott feltételnek, az intézmény kizárhat a portfólióból egy vagy több, a 12. bekezdésben meghatározott elfogadható, lakossággal szembeni nagy kitettséget.
15. A kitettségeknek a 14. bekezdéssel összhangban végrehajtott kizárásából eredő portfólió akkor tekinthető kellően diverzifikáltnak, ha megfelel a 11. bekezdésben meghatározott feltételnek.
16. A 14. bekezdés szerint kizárt kitettségeket nem szabad úgy tekinteni, hogy azok az 575/2013/EU rendelet 123. cikke (1) bekezdésének c) pontja alkalmazásában jelentős számú, hasonló jellemzőkkel rendelkező kitettségek közé tartoznak.

17. Értékpapírosított kitettségeket tartalmazó portfólió esetében a 11. bekezdésben említett diverzifikációs feltételnek való megfelelés értékelését az értékpapírosítás alapjául szolgáló, lakossággal szembeni kitettségek tekintetében úgy kell elvégezni, mintha ezeket az alapul szolgáló kitettségeket nem értékpapírosították volna, az 575/2013/EU rendelet 255. cikkének (6) bekezdésével összhangban. Ezért a 11. és 12. bekezdésben említett arányokat az intézmény elfogadható lakossággal szembeni kitettségeinek teljes portfóliója tekintetében nem, hanem három részportfólió tekintetében külön kell kiszámítani. Konkrétabban:
- a) A nem értékpapírosított kitettségekből álló részportfólió esetében a számlálóban és a nevezőben csak a nem értékpapírosított kitettségek szerepelhetnek.
 - b) Az olyan értékpapírosított kitettségekből álló részportfólió esetében, amelyeknél az intézmény értékpapírosítást kezdeményezőként jár el, a számlálónak és a nevezőnek egyaránt tartalmaznia kell ezeket az értékpapírosított kitettségeket és az összes nem értékpapírosított kitettséget.
 - c) Az értékpapírosított kitettségekből álló részportfólió esetében, amennyiben az intézmény befektetőként jár el, a számlálónak és a nevezőnek csak az alapul szolgáló értékpapírosított kitettségeket kell tartalmaznia.
18. A 17. bekezdés ellenére az olyan értékpapírosított kitettségek esetében, amelyeknél az intézmények befektetőként járnak el, az intézmények a következő iránymutatást is használhatják: a diverzifikáció fent ismertetett értékelését automatikusan teljesítettnek kell tekinteni az intézmény értékpapírosításban meglévő befektetői pozíciója esetében, amennyiben ez utóbbi alapul szolgáló kitettségekből áll, amelyek esetében az (EU) 2017/2402 rendelet 5. és 7. cikkében meghatározott átvilágítási és átláthatósági követelményekkel összhangban az említett rendelet 7. cikkében említett sablonok nem írják elő a kötelezettre és az adott értékpapírosítási pozíciók alapul szolgáló kitettségeinek kitettségértékére vonatkozó információkat. Ez az eltérés kizárólag azokban az esetekben alkalmazandó, amikor a 2017/2402/EU rendelet 7. cikke (4) bekezdése alapján előírt sablonok nem tartalmaznak információt a kötelezetttről és a kötelezett méretéről.